III. évfolyam | Arad, 1888. Deczember 5. Szerda. | 330-ik szám.

Szerkesztőség:
Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában.
Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Az arad-csanádi egyesült vasutak palotá ában hova a hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmentve küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASAGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

helyben:		vidékre:	
1 évre	12.— frt	1 évre	14.— frt
fél évre	6.— frt	fél évre	7.— frt
¼ évre	3.— frt	¼ évre	3.50 frt
1 hóra	frt	1 hóra	1.20 frt

Hirdetések dijja:
hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 6 kr., minden következőnél 4 kr.
Bélyegdij külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 krajczár.

A számok.

Arad, deczember 4.

A számok beszélni kezdenek és nagy kegyetlenséggel döntenek halomra sok szép ellenzéki kártyavárat, melyek a frázisok gyönge értékü szavaiból illeszkedtek össze, nagyon véges időre.

A pénzügyi bizottság ülésén, Hegedüs Sándor előadó szólaltatta meg a számokat s ellenállhatatlan érvelések lettek azokból. A jövő évi állami költségvetésre vonatkoznak, melyről mai számunkban már röviden tettünk említést és konstatáltuk, hogy a pénzügyi bizottság e jelentése igen kedvező benyomást tesz, és **ö t m i l l i ó s z á z h u s z o n e g y e z e r f o r i n t t a l k e v e s e b b h i á n y t m u t a t f e l** a mérlegében az 1888-ik évi költségvetéshez viszonyitva.

Ez a jelentékeny és örvendetes differenczia pedig annál szembetünőbb, minthogy a jövő évi költségvetésben a kiadások 9.483,388 forinttal vannak magasabbra irányozva. Ez a különbözet mindenesetre felhivja a birálatot: a tényleges eredmény és a valósithatóság szempontjából. A bizottság — mint a jelentés mondja, — kötelességszerüen is gyakorolta a birálatot ugy a kiadások, mint bevételek előirányzatával szemben, és ha sem a 354.574,235 frnyi kiadási összegből, sem a 347.252,154 frtra menő bevételi előirányzatból törölni képes nem volt, ezt igazolja tüzetesen a részletes jelentésben; itt csak általánosságban jegyezzük meg azt — folytatja a jelentés, — hogy a tényleges szükségnek, illetőleg eredményeknek azok megfelelnek és különben a bevételek az 1887. évi zárszámadások, az 1888. év három első negyedének tényleges eredménye és a legujabb törvényhozási intézkedéseknek (illetékeknél, fogyasztási adóknál, dohányjövedékeknél) jogosan várható erdményei által igazolva vannak.

Másfelől a kiadásoknak betartása iránti hitünkben is, megerősit az államháztartás mostani kezelésének az a szigora és pontossága, melyről az 1887. évi zárszámadási és 1888 évi kezelési kimutatások eredményei tesznek tanubizonyságot. Mert a tulkiadások régi hibája kiküszöbölve lőn államháztartásunkból és az 1887. évi államháztartásban ugy a kiadásoknak, mint a bevételeknek az előirányzatnál kedvezőbb eredménye idézte elő azon kedvező mérleget, mely rendes kiadásai és bevételei közt, nem az előirányzott 4 308,000 forintnyi hiányt, — de 3.530,000 frtnyi felesleget mutat fel.

Minthogy az 1888. évi pénztári kimutatásoknak rendelkezésünkre álló három évnegyedre vonatkozó adatai is a kezelésnek még az 1887. évi eredményeknél is kedvezőbb eredményeire mutatnak; igy a kiadások betartásában, valamint a bevételeknek (időközben törvénynozási intézkedésekkel nagy mértékben előmozditott fejlődésében is, következetesen és állandóan müködő oly tényezőket látunk, melyek államháztartásunknak 1889. évi előirányzata iránt — tényleges alapjai mellett — is bizalmat keltenek.

Tehát ugy a részletes adatok és tételes eredmények, mint a vezetés és kezelés biztositékai és a fejlődés eredményei győztek meg arról, hogy 1889. **é v i e l ő i r á n y z a t l e h e t ő l e g s z i l á r d a l a p o k r a v a n f e k t e t v e**, hogy az elfogadható.

A mit pedig a legörvendetesebb jelnek tartunk a jelentés átolvasása után, az abban kulminál, hogy bár a kormány, törvényhozás és közvélemény most inkább, mint valaha, kell, hogy szigoruan fentartsák az államháztartás kereteit és megmaradjanak rendezésének követelményei; mellett s bár a nemzet által, bámulatra méltó erőfeszitésel nyujtott áldozatokat csak ugy lehet meghálálni, illetőleg azok követelését igazolni, ha lehető rövid uton és lehető biztosan elérve lesz általa az a czél, mire egyedül lehet ilyen nagy áldozatot követelni: még sem jelent a pénzügyi helyzet e követelő volta visszaesést vagy csak stagnácziót sem; mert az államháztartás mostani keretében a kultura, szakképzés, ipar és földmivelés fejlesztése, az állami élet belrendezése, a forgalom és versenyképesség annyi tényezőjét nyujtja az állam a nemzetnek és ez az eddigi tényezőket is oly sikerrel használta fel, hogy nemcsak a minden téren való jelentékeny haladás, de az állami szükségleteknek hosszu időn át (ugyanazon adminisztráczió mellett) fokozottabb és pontosabb kielégitése is bizonyitja azt, hogy a **n e m z e t i e m e l k e d é s é s f e j l ő d é s j e l e n t é k e n y t é n y e z ő i á l l a m h á z t a r t á s u n k b a n m o s t i s m e g v a n n a k.**

Nem zárkózhatunk el továbbá annak a megemlitésétől sem, hogy a jelentés garancziát nyujt arra nézve, hogy a pénzügyi közigazgatás reformja az egész állami adminisztráczióval való összefüggésben van kilátásba helyezve. A pénzügyőrség szaporitása pedig az állami jövedelmek pontos értékének épségben maradását segitendi elő s némi ellenőrzéssel, — lehet, — hogy a nép erkölcseinek javulását is eredményezi.

Ime, e rövid ismertetésben, a számok beszéde, hatása. Szándékosan nem állitottuk szembe a számokat a frázisokkal. Ennyire vagyunk kiméletesek még az ellenzékkel szemben is.

Ő Felsége jubileumához. Bécsből jelentik november 3-iki kelettel:

A k i r á l y Ő F e l s é g e a miramarei kastélyból kéziratot intézett **T a a f f e** gróf miniszterelnökhöz, melyben köszönetet mond az osztrák népeknek, hatóságoknak, testületeknek és egyesületeknek, hogy óhajtásához képest, **u r a l k o d á s á n a k n e g y v e n é v e s j u b i l e u m á t** a nagylelkü jótékonyság impozáns nyilvánulásával és fényes kiállitásokkal ünnepelték meg. A király mindezért elismerő szavakban adózik.

Este falragaszok utján ő felségének következő legfelsőbb kézirata tétetett közzé:

„Kedves Taaffe gróf!

Ohajtottam, hogy trónralépésem negyvenedik évfordulója nyilvános ünnepély nélkül muljék el, és hogy ez alkalomból minden ünnepi pompát és minden kiadásokkal járó manifesztácziókat kerüljenek, hogy hü népeim ragaszkodásának ilyetén nyilvánulásai helyett a felebaráti szeretet müvein, a szegények és szükölködők segélyezésén örvendhessek. Ohajtásom nyilvánitása elegendő volt, hogy a jótékony cselekedetek emberbaráti és hazafias alapitványok beláthatlan sorát teremtse, melyek szivemnek a legkedvesebb hódolatot képezik és a trónralépés emléknapját gazdag és a legtavolabbi jövőben is érvényesülő áldásoknak kutforrásává tenni fogják. Ez által ujólag nyilvánult szeretetért és hüségéért népeimnek, melyeket mind egyformán szeretek, szivem mélyéből jövő császári köszönetemet nyilvánitom a tartományi, kerületi és községi képviseleteknek, valamint az illető testületeknek, intézeteknek, egyesületeknek és egyes személyeknek, mindnyájának együtt és mindegyiköknek külön-külön. Egyuttal ismételten legteljesebb elismerésemet nyilvánitom a fényes kiállitások felett, melyek feltüntetvén a tudomány, a müvészet, az ipar és a földmüvelés hatalmas haladását Ausztriában uralkodásom negyven éve alatt, örömteljes büszkeséggel töltötték el keblemet. Megbizom önt ennek közzétételével. Miramare, 1888. deczember 2-ikán. **F e r e n c z J ó z s e f s. k.**"

A német-osztrák magyar papiroshábo ruról **C s e r n á t o n y a** „**N e m z e t**“ „Rovás“-ában a következőket irja:

Reménylendő, hogy a Berlin, Bécs és Budapest közt kitört hirlapirodalmi legujabb csetepaté is véget ért; s hogy most már dörzsölik szemeiket azok, kik a nagy portól, melyet felvertek, már-már elveszteni kezdék homályos tekintetük elől a békeliga világos létokát, kétségtelen szükségességét, kézzelfogható hatalmát és az üdvös szilárditása iránti kötelességet. Es ha ismét tisztán látnak s tul vannak a kézmosási „ki kezdte“ kérdésen is: tán rájönnek, hogy éktelen veszekedésükkel nemcsak kezére játszottak a hármas szövetség lazitásán, megrenditésén szünetlenül táradozó különféle tényezőknek, de egyenesen az ezek által kiosztott kártyákkal próbáltak szerencsét. Párisban megjelenik egy czikk monarchiánk trónörököséről, jeles tulajdonainak kellő méltánylására s aztán — az érdemek udvarias és teljes elismerése után — azon állitás kiemelésére és kiszinezésére, hogy Rudolf főherczeg nem német-barát s igy meg ugy — ellenszenvesen — nyilatkozott és járt el Vilmos császár irányában. A czikk utat talál egyik másik osztrák és magyar lapba, az illető angol levelezők pedig kötelességüknek ismerik, hogy a franczia lapnál is többet látszassanak tudni. Igy kel aztán szárnyra a további jólértesültség minden kacsája, a Reusz herczeg es Taaffe gróf közti feszült viszonyról s több hasonló »beavatottságról.« Midőn aztán ezek a kacsák egyetemes hangversenyt adnak valamelyik bécsi szerkesztőség udvarán, a berlini sajtó felzudul komolyan és kész a bősz tollharcz s foly a tinta hasábszámra. Az orosz, franczia és ultramontán szövetkezet szitja a tüzet miden oldalról s annál inkább örvendez, mentől magasabbra csapnak a lángnyelvek. Hát e napokban elég magasra csaptak; s nem hiszem, hogy az illető lapoknak most már, midőn babéraikon pihennek »duló csaták után“, valami nagy örömük telnék vitéz meggondolatlanságaik mérges vagdalkozásai felett. — Szerencsére, a békeliga nem áll az irósztalok lábain, hanem a szövetséges államok létérdekeinek gránit szilárdságán, különben megdöbbentő lenne az a berlini intés, hogy Németországnak más nyila is lehet tegzéhez, s nem volna tréfára vehető a „P. L.« azon bölcs visszavágása sem, miszerint monarchiánk is gondolhatna más kombináczióra. Azonban a békeligát nem lehet a kalamárisokba fullasztani.

Országgyülés.

— **A képviselőház ülése deczember 3-án.** —

I.

A képviselőház tovább tárgyalta a regalekártalanitási törvényjavaslat 11. § át, mely **e l l e n** Ugron Akos, Grecsák és Hodóssy Imre, **m e l l e t t e** Harkányi Frigyes, Gajári Ödön, a miniszterelnök, Demkó Pál, Bokros Elek s Fabiny szólottak. Harkányi nagy figyelemmel hallgatott beszédben utalt arra, hogy a kártalanitási ügyet rendes birói utra terelni, a nemzetben uralkodó nagy pörlekedési hajlam mellett éppen nem tanácsos és kiemelé, hogy hiszen a börzebiróság sem a rendes biróság keretébe tartozik.

Az ülésnek e felszólaláson kivül különösen két beszéd kölcsönzött nagy érdeket: Gajáry és Bokros beszédei, a melyeket a ház osztatlan figyelemmel s a többség gyakori, élénk helyeslésekkel kisért. Gajari meggyőzően mutatta ki annak szükségességét, hogy a törvényben — a megváltásnál adott koncessziók mellett — az állam érdekei is megvédést találjanak. Bokros pedig kifejté, hogy a 11. §-t nyugodtan el lehet fogadni, a nélkül, hogy a pártállás határozna ebben valamit; s kitünő jogi fejtegetésekkel kiderité, hogy a regale közjogi jogositvány, mely nélkülözi a magánjog számos attributumát és rámutatott Hódossy jogi és elvi definiczióinak tarthatatlanságára, mennyiben azok a birói hivatásra vonatkoztak. — A miniszterelnök azt mutatta ki, mily alaptalan és botor állitás, mintha a birói füg-

---

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárczája.

(Deczember 5.)

Bács Károly.

(Közeledő jubileuma alkalmából.)

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája —

Huszonöt év! egy negyed század a szini pályán! Hogy mily nagy érdem, milyen nagy idő ez, azt azok tudják legjobban megitélni, kik e pályán küzdenek, kikben mindnyájunkban az a kétségeskedő gondolat támad, vajjon e rögös, tövises pályán elmondhatjuk-e majd idővel mi is, hogy egy negyed századot töltöttünk, küzködtünk ezen a pályán.

Annál nagyobb érdem azt ugy eltölteni, mint a hogy Bács Károly eltöltötte, ki a szinészet iránt még sok tekintetben fenforgó előitéletekkel szemben küzdött és küzd a szinészet jó hirneve érdekében, a ki úttörője a jövő nemzedéknek, ki azon kevesek közé tartozik, a kik előtt csak egy czél lebegett a legnagyobb nélkülözések közepett is: **e m e l n i a m a g y a r s z i n é s z e t h i r n e v é t, d i c s ő s é g é t.**

Es hogy ez hosszu küzdés után talán sikerült is, s hogy ma már könnyebb, elviselhetőbb a szinész helyzete, — azt a jövő nemzedék van hivatva meghálálni, ha ugyan azt lehet meghálálni.

Hogy mily érdemei vannak Bács Károlynak a szinészet terén általában, azt más van hivatva megirni, a ki régibb idő óta ismeri. De egyik érdemét, a legkiválóbbat, az ő szinpadi lelkiismeretes rendezését, közvetlen tapasztalásból ismerem Becsülöm érdemeit a szinészet terén, tisztelem mint jellemes embert, szeretem mint pályatársat és csodálom mint rendezőt.

A legháládatlanabb, a legnehezebb és a legnagyobb felelősséggel járó fáradságos és sok körültekintést igénylő munka ez, melynek csak oly kitartó, szorgalmas ember képes **t e l j e s e n** megfelelni, minő Bács [illegible] Károly. A szinpadon kivül a legszeretetreméltóbb kollega, kedélyes jó barát, mig a szinpadon maga a szigor, s ott se barát, se feleség rá nézve nincs.

Egyik próbán történt a mult hetekben, hogy egy kedves szinészünk, a ki különben Bácsnak gyermekkori pajtása, nem végezvén híven a rendezői utasitást, a rendező őt teljes szigorral megfedte. A többi szereplők azt hitték már, hogy ebből okvetlen szóváltás lesz, de mennyire csalódtunk, midőn kedélyes kollegánk válaszul a mellette álló hoz azt sugta: „csak azt szeretem ebben a Károlyban, hogy olyan lelkiismeretes ember.“ A legnagyobb ellensége is (ha ugyan van) kénytelen belátni, hogy bármennyire szigoru a szinpadon, mindent csak a jó előadás érdekében tesz és mond.

Jobban fél egy-egy próbáról elkésett szinész Bács Károlynak egy szemrehányó tekintetétől, mint a szini biróság büntetésétől. Bács boldognak érzi magát, ha egy-egy előadás jól sikerül és viszont lehangolt, ha teljes igyekezettel kifejtett fáradozása után is valami nem ugy sikerül, mint ő várta.

Meg tudja értetni a szinészszel, hogy a szinpad rá nézve szent hely, s hogy a szinészek a közönség iránti tiszteletüket tisztességes munkával, igyekezettel és szorgalommal róhatják le.

Szendrey Mihály.

Gambetta és Fourtou párbajának valódi története.

(Humoreszk Twaintól.)

Forditotta: **Rózsa Antal.**

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

(Folytatás.)

„En immár kész vagyok bölcseségemmel, mondám egészen összetörve. Talán lenne ön oly szives és javaslatba hozna egy fegyvernemet, a mely ezen történeti esemény méltóságának ép ugy megfelelne, mint a két ellenfél azon világos óhajtásának, hogy egymást megöljék. Talán eszébe jut önnek egy ily fegyvernem, avagy talán már az egész idő alatt a felett gondolkozott?

Aicza egészen átszellemült és fellélekző készséggel felkiáltott:

„Valóban uram! Ama szerepnél fogva, melyet a becsületbeli kérdés a franczia közéletben játszik, mindig elvagyunk készülve hasonló esetekre.“ Es erre kezével és ujjaival vadászatot kezdett zsebeiben, — egyik zsebből a másikba rohant és ezen zsebmotozás öltözetének egész területére terjedt, de ezen hajszának semmi eredménye nem volt. legfelebb ezen szavakban találta végkifejezését: „De mit is akartam ezzel kezdeni?“ — De ő ezen elhibázott kisérlete által nem engedte magát megfélemlíteni is egy egész távol világrészben hányatott mellény zsebébe jutott, honnét diadalmasan két nagyon kicsi tárgyat vont elő, melyeket én az ablakhoz menve, a kissé jobb világitás mellett a pisztolyok fajához véltem számithatni. Ezen pisztolyok egy csövü terczerolok voltak egészen ezüstből és mondhatom hogy életemben alig láttam kedvesebb és tetszetősebb játékszereket. A bámulás annyira erőt vett rajtam, hogy nem birtam szólni. Minthogy azonban minden áron véleményt kellett nyilvánitanom, az állitólagos pisztolyok egyikét óraláncomra függesztém, mig a másikat Fourtou segédjének visszaadtam és ő azt pénztárczájába rejté. — Ugyanekkor elővett egy összehajtott levélbélyeget és ebből labdacsféle golyókat szedett elő, melynek egyikét azon észrevétellel csusztatta tenyerembe, hogy ezek az elrejtett pisztolyok golyói. Azt kérdém büntársamtól, valjon csak egy lövést szándékszik-e a vivóknak megengedni? mire ő azt felelte, hogy a franczia becsület-codex többet nem enged meg!

Erre felkértem, hogy határozná meg a távolságot, de miután szellemi képességem a fontos tárgyalás folyama alatt némileg megzavarodott, én annyira homályosan fejeztem ki magam, hogy lépéseket emlitettem és számokat mint „három“, »öt“ ejtettem el. Midőn azonban hibámat belátva arra kértem, hogy a lőtávolságot határozza meg, tökéletesen megértett és óriási felelősségének tudatában mondá, hogy: „hatvanöt rőf.“

Ez annyiban téritett magamhoz, mivel türelmemet kezdém veszteni. „Hatvanöt rőf ezen gyermekpisz olyokkal? hiszen a töltött fogváió is veszélyesebb lenne ily távolságra — mint ezen fegyverek. Ugylátszik uram, hogy ön egészen megfeledkezik feladatunkról; hisz mi arra vagyunk hivatva, hogy megbizóink kölcsönös gyilkosságát közvetitsük, vagy legalább az egyiknek biztos halálát előmozditsuk, nem pedig hogy mindakettő halhatatlanságát eszközöljük.

Minden rábeszélésem és dühösködésem daczára nem birtam más engedményt kicsikarni, mint a lőtávolságot hatvanöt rőfről harminczötre leszállitani és ezen engedmény is csak a legnagyobb ellentállás és oly arczkifejezés mellett volt elérhető, mintha ezen engedékenység a legreménytelenebb gyilkosság szentesitése volna.

„En mosom kezemet, a mészárlás az ön büne lesz.“

Nagy nehezen tehát tisztába hoztuk a dolgot és én visszamehettem oroszlánom barlangjába, hogy tudassam vele tárgyalásom megalázó eredményét.

Midőn beléptem, Gambetta ur éppen utolsó hajfürtjét dobta az egy és fél lábnyi magasságra nőtt haj gulára, melyről már imént szólottam.

Egy ugrassal a küszöbön termett előttem:

„On megtette a halálintézkedéseket? legalább szemeiből azt olvasom!

„A mit meglehetett tenni, megtettem.“

Elsápadott, mintha sejtette volna a megszégyenitést, melyet számára hoztam, és hogy kitörendő méltatlankodásának ura maradhasson, az asztalhoz támaszkodott. Rövid lélekzés után kissé rekedt hangon mondá:

„A fegyverek! a fegyverek! Csak gyorsan kérem, mily erős fegyvereket választottak?

„Ezeket,“ kiálték, óraláncomat a rajta csüngő, ezüstbe foglalt függelékkel eléje tartva. Csak egy pillantást vetett, a gyilkoló fegyverre és aztán tompa zuhanással a földre rogyott.

Az egész szoba viszhangoztatá megrázkódtatását. Segélyért akartam futni, midőn magához tért és ezen szavakat rebegé:

„A természetlen nyugalom, melyet eddigelé magamra erőszakoltam, kimerité idegeimet. De most félre a gyöngeséggel, szembe akarok szállani sorsommal mint férfi és mint franczia.“

Midőn az egyensulyt minden küzdelem nélkül visszanyerte, oly állásba helyezkedett, a melyet más halandó soha még csak meg sem közelitett és kivételképen csak néhány szobrász birt rajta tulteni egyes müremekekben. Azután mély hangját vette elő, mely szükség esetében mindig rendelkezésére állott és hireségének jelentékeny részét tette és igy szólott:

„On látja, hogy nyugodt vagyok, kész vagyok. Mondja meg a távolságot.«

„Harminczöt rőf“, mondám félhalkan és szemeimet lesütve.

Felfedezésem, minden megnyugtató előadás daczára, iszonyuan sujtólag hatott rá. Most kissé tovább maradt fekve. Minthogy közönséges erőmmel képtelen voltam a lezuhant herkulest felemelni, a félistent akként körülhurczoltam, hogy hason feküdt és én vizet öntöttem nyaka és kabátjának gallérja közé. A viz a háton végig szivárgott és ez magához téritette.

„Harminczöt rőf!“ sóhajtozott. Es ez minden hozzáadás nélkül, holott a rőfös üzletnél ez szokásban van. De minek is kérdezősködni? Minthogy ezen ur bevallotta, hogy szándéka gyilkosság, miért bibelődnék ily kicsiségekkel. Egyet azonban figyelmébe ajánlok: Az én esetemben a világ példáját látja annak, mit ért a franczia lovagiasság a halál alatt.“

Hosszabb kinos hallgatás után ismét kérdezé:

getlenség megtámadásáról lehetne itt szó, majd Polónyi járatlanságát a parlamenti elvek körül aposztrofálta.

Végül még Busbach és Polónyi váltottak szót, személyes kérdésben.

II.

Az ülés lefolyása a következő volt:

Folytattatván a vita a regale javaslat 11. §-a felett, **Polónyi** Géza az igazságügyminiszter beszédével polemizál, mely szerinte megtagadása igazságügyi multunknak. A 11-ik §. intézkedése felháboritja a szólót, mert azt látja, hogy veszedelmes rendszert akarnak behozni, melynek az a czélja, hogy Magyarországot kitöröljék a jogállamok sorából s minden jogot és hatalmat a pénzügyminiszter javára konfiskáljanak. Hogy az igazságügyminiszter azt jelentette ki, hogy rendes biróságaink az ügyek gyors lebonyolitására képtelenek, ezzel nagy elégtételt szolgáltatott az ellenzéknek. S ha másra nem akarták, miért nem bizták a a kártalanitás ügyét a tőzsdebiróságra. Polemizál ezután az államtitkár beszédével s a sokat hangoztatott czélszerüségi szempontra nézve idézi azon szavakat, a miket Bluntschli, a Machiavelli czélszerüségi javaslatára mondott. A czélszerüség oly bő köpenyeg, a mely alá elfér minden, még a guillotine is. A történelem legsötétebb lapjaihoz hasonlitja ama viszonyokat, melyek között most a birói jogot konfiskálni akarják. A ki ezt a 11. §-t, mely a felet a saját ügyében biróvá teszi, védelmébe veszi, az lehet minden, csak jogász nem. Pártolja Unger Alajos módositását.

Harkányi Frigyes csak azért szólal fel, mert a szőnyegen forgó kérdést par excellence jogi kérdésnek tekintik, pedig nézete szerint nem az. Ha egy nagy pénzügyi operácziót kell keresztül vinni, akkor nem szabad azon fennakadni, ha bizonyos jogi szempontok nem egészen tisztán érvényesittetnek, Hivatkozik analog esetre. Maga Horváth Boldizsár leginkább emlékezhetett volna arra, hogy czélszerüségi szempontból a tőzsdebiróságot is létesitették, pedig végső analizisben az is kiesik a rendes biróság keretéből. Ez föltétlen igazság. Ha a pénzügyminiszter esetleges itéletével nem volnának megelégedve, ellenőrzési forumnak mindig megmarad a képviselőház, mely esetről esetre is felelősségre vonhatja. Ajánlja elfogadásra a 11. szakaszt. (Helyeslés a jobboldalon.)

Ugron Akos az igazságügyminiszterrel polemizál és kérdi, hogy honnan vette a bátorságot, hogy ily javaslatot a ház elé terjeszteni engedett. Unger módositványát pártolja.

Gajári Ödön annak beismerésével kezdi, hogy e szakasz kapcsán csakugyan helye van azon elvi vitatásoknak, melyeket az ellenzék fölvetett. A magánjogi kérdéseknek adminisztráczionális uton való elbirálása csakugyan arczulcsapása a modern jogérzetnek s ha ő is ezt olvasná ki a szakaszból, mint az ellenzék, akkor semmiesetre sem támogatná szavazatával a paragrafust. De nézete szerint a kérdés sulypontja abban rejlik, hogy milyen rendeltetést szánt a kormány az intézkedésnek. Erre vonatkozólag aztán kifejti, hogy e javaslat pénzügyi rendszabály a fogyasztási adók tökéletesebb kihasználása czéljából s midőn jogokat vesz magához, a szerzett jogokért kártalanitást ad. Az erre vonatkozó intézkedések foglalatja e javaslat. A kormánynak joga lett volna a megváltást minden kártalanitás nélkül eszközölni s ha kártalanitást joga daczára is ad, megilletheti legelőbb az a jog, hogy a kártalanitás mérvét maga szabhassa meg. Ilyen szempontból aztán a felhozott jogelvek már alig vonatkoztathatók a szőnyegen forgó szakasz intézkedésére. A földadó-kataszter megállapitása alkalmával szintén volt szó a kártalanitásról s akkor kinek sem jutott eszébe, hogy ennek adminisztráczionális uton való eszközlése ellen tiltakozzék. A szakaszt elfogadja. (Helyeslés a jobboldalon.)

Grecsák Károly azon jogsérelmeket sorolja fel, melyeket a 11-ik §. előidéz. A regále vitás kérdéseiben a pénzügyminiszter illetéktelen forum s azt kivánja a szóló, hogy legalább a 10. §-ban foglalt esetek utaltassanak a biróságok körébe.

Tisza Kálmán miniszterelnök: T. ház! (Halljuk!) Csak régi igazság az, hogy nincs semmi uj a nap alatt. Ime láttunk ma is egy oly eljárást, melynek máskor is voltunk tanui.

Az egyik t. ellenzéki szónok megtámad engem személy szerint; a másik, ha nem helyesli is álláspontomat, de azt megfoghatónak veszi, gondolván magában, máskor is voltak ily próbatételek, hogy mivel az a miniszterelnök — hisz igaza is van, mert annyiszor hánytunk szemére olyat, a mit nem is tett — erre nem sokat ad, próbáljuk meg, hátha meggyengitjük azzal, hogy méltatlan bánásmóddal elkedvetlenitjük egyik társát. (Derültség jobbfelől.) Megpróbálták már máskor is; volt idő, a mikor sikerült; hála istennek, mióta én a kormány tagja vagyok, nem sikerült s nem fog sikerülni, merem állitani, most sem. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Ennek előrebocsátása után, mindenekelőtt két dologról kell szólanom. Itt a képviselő urak ránk fogják, személy szerint rám és Wekerle t. képviselő urra is, valamint másokra is, hogy mi a biróságokat képteleneknek mondottuk ez ügyek elintézésére. (Felkiáltások bal és szélső baloldalon: Igenis ezt mondták.) Engedelmet kérek képtelennek senki sem mondta, hanem igen is mondtam én s mondták mások is, s mondom ma is, hogy a rendes birói eljárásra bizni ez ügyeket, nem a biróságok képtelensége, de a dolog és a birói eljárás természete miatt nem lehet. (Helyeslés jobbfelől.)

A t. képviselő urak mosolyognak erre. De engedelmet kérek, nem ugyanezt mondja ki a rendes biróságokat illetőleg az önök nagy zajjal támogatott inditványa? Hisz épp most mutatott rá az előttem szólott t. képviselő ur, hogy a czélszerüség előtt ők is meghajolnak, ők sem a rendes biróra akarják bizni, meghagyják a közigazgatási hatóságot is, csak a a legfelsőbb fokon akarják a pénzügyi biróságot. (Felkiáltások bal felől: Legalább!) De hát kérem mit jelent ez? Mi a különbség felfogásunkban azt illetőleg, hogy lehet-e rendes birói utra terelni az ügyeket vagy nem? Semmi. De azért önök védik a birói kart, mi meg megtámadjuk. (Tetszés jobbfelől.)

Mindenki azt mondja és nagy tekintélylyel elszavalják, mily fontos a birói függetlenség. Ki vonta ezt kétségbe? Csak érintetik-e is itt a birói függetlenség? (Felkiáltások balfelől: Hogyne!) Engedelmet kérek, nem érintetik. (Ellenmondás a szélsőbaloldalon.) Ezt a képviselő ur, ugy látszik, nem érti. A birói függetlenség érintetnék akkor, ha a birótól mást kivánnánk, mint az ő kötelességeit megszabó törvényekbe foglalt eljárást, vagy ha a biró helyzetét, függetlenségét megtámadó intézkedéseket proponálnánk. (Helyeslés jobbfelől.) De itt egyiket sem teszszük, itt tehát a biróságot védeni, a melyet senki meg nem támad, engedelmet kérek, a közvélemény tévutra vezetését eszközölheti csupán. (Helyeslés jobbfelől. Nagy mozgás balfelől. Zaj. Halljuk.) mert el kellene hitetetni a birói függetlenségre hála istennek sokat tartó magyar közvéleménynyel, hogy valaki azt megtámadta akkor, midőn meg nem támadta, még csak egy hang sem ebben a házban. (Mozgás balfelől. Egy hang balfelől: Nem merik rábizni!)

Ismét azt hallom: nem merik rábizni!

Győry Elek: Tessék elfogadni a pénzügyi biróságot! (Mozgás.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: Most csak a rendes biróságról beszéltem, mert azt hirdetik mindig, hogy azt mondjuk képtelennek és a birói függetlenséget támadtuk meg; az ellen tiltakoztam, mert azt soha senki ezen oldalról meg nem támadta. (Ugy van! jobbfelől. Nagy mozgás balfelől.)

Akárki fogja ezen mostani izgatott pillanatok után ezt az egész vitát elolvasni, nincs ember, a kinek igazságérzet és józan ész van, (Élénk helyeslés jobbfelől. Nagy mozgás balfelől,) a ki át ne látná, hogy erről szó sem volt.

Thaly Kálmán! Uristennek hiszi magát! (Élénk derültség, mozgás jobbfelől. Zaj.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: Hogy én minek hiszem magamat t. képviselőház, azt nem vitatom, hanem hogy nagyon meg volnék elégedve, ha oly nagy lennék, mint a minőnek a képviselő ur hiszi magát, az bizonyos (Zajos derültség és tetszés jobbfelől: mozgás balfelől)

A másik, a miről szólanom kell, de csak emlékeztetőleg, mert az általános vitánál már kifejtetett, az, hogy a pénzügyi biróságra mért nem tartom bizhatónak az eljárást. Egyfelől más ott az eljárási mód, de másfelől ha eredményt akarunk elérni, oda ideiglenesen nagy számmal kellene birákat alkalmazni. Most már kérdem a birói függetlenséget meg nem támadás esetében védőket, mondják meg, a birói függetlenség szempontjából csakugyan olyan jó volna-e ilyen dolgokban birákat alkalmazni, kiknek biztosittatnék ugyan, hogy birák maradnak, de kiket természetesen ezen ügy befejezése után a pénzügyi biróságtól el kellene máshova helyezni? Vajon, ha ezt proponáltam volna, nem támadtak volna-e meg? (Tetszés jobbfelől. Élénk felkiáltások balfelől: Nem!) En megvagyok róla győződve, hogy igen. (Élénk helyeslés jobbfelől. Mozgás balfelől) és akkor sokkal több okkal és méltányosabban, mint most. (Zaj. Mozgás balfelől.) Ez — engedelmet kérek — oly határozott tapasztalati tény, hogy képviselőházi vitákra is rámutathatnék, a hol kifejtettek azon elvek, hogy a birói függetlenséget legjobban sérti az, ha a biró akarata ellen áthelyezhető. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.)

De még egyet a magas jogi fogalmakról, mielőtt másra térnék. (Halljuk!) Epen az előttem szólott t. képviselő ur is, rámutatva a 12. §-ra, hangsulyozta, hogy itt tisztán jogi kérdésekről van szó és ezekben csak a rendes biró itélhet. De ha csakugyan áll, hogy azokat a rendes birótól elvonni oly nagy sérelem a jogeszmén és jogelven, miért akarja a képviselő ur is elvonni? mert azon határozati javaslat is elvonja, melyet ő támogat. (Helyeslés jobbfelől. Ellenmondás balfelől.)

Itt tehát azon magas elvek szárnyára ülni és magasra repülni nem lehet, mert a mint az igazság napja rásüt arra a szárnyra, az elolvad és az ill tő földre esik. (Derültség és tetszés jobbfelől.)

De ismét egy régi, ezen vita alatt már többször felmerült vádat hallottam. Egy képviselő ur mondotta — kinek mai felszólalásában egyébiránt több tévedés is volt — hogy hiszen nézzék meg, valjon csak ugyan nem kortestörvény-e ez és ez a jog a pénzügyminiszternek nem korteskedésre adatik-e, mikor éppen 1892-ben jár le az a hatáskör, a mikor pedig a választások következnek.

Tévedett a képviselő ur, tévedett nagyon, mert az a hatáskör, a melyről most szó van, 1889. deczember végéig lejárt, mert addig ezek a kérdések, melyeket nem kell magánjogi viszonyok miatt a biróságokhoz vinni, befejeztetnek. Marad tehát még majd három év és nem tudom a t. képviselő ur ismeri-e azt, de az általános tapasztalás bizonyitja, hogy ha 1889-ben valaki iránt részrehajlással kedvezően járna el a miniszter vagy a miniszterium, az 1892-ig nemcsak elfelejti, de hogy mások is elfelejtsék, igyekszik bebizonyitani, hogy ő lekötelezve nincs: (Ugy van! a jobboldalon) de az a másik, a kin vagy igazán sérelem történt, vagy ha nem is, de azt hiszi, hogy történt az nem felejti el. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.)

A t. képviselő urnak azután volt még egy csekély tévedése; azt akarom hinni, hogy csak elhibázta a szónoklat hevében. Beszélvén a régi példákról, azt mondta: mit csináltak előbb a római forumon, az után később a görög világban.

Polónyi Géza: Hisz a görögök előbb éltek.

Tisza Kálmán miniszterelnök: Eppen azért magam is azzal kezdtem, hogy felteszem, hogy ezt csak a szónoklat hevében tévesztette el. (Derültség jobbfelől.)

De a t. képviselő urnak egy mai megtámadása és abból levont következtetése folytán azt, hogy a parlamentáris elveket tökéletesen ismeri, már nem hiszem. Megmondom, miért? — Nemcsak azért, mert hisz még ez is történhetett volna a vita hevében — hogy midőn arról beszélt, hogy birói teendőket a többség nem gyakorolhat még azt is mondta, hogy kormányzatot nem lehet a többség nevében gyakorolni, mert hisz ez már a parlamentárizmus alaptételeivel ellenkezik: de még inkább azért, mert abban látott sérelmet az alkotmány és a parlamentárizmus ellen, hogy itt nem is a pénzügyminiszterium, de a pénzügyminiszter bizatik meg. Engedelmet kérek, máskor, midőn valamely törvényjavaslatban „pénzügyminiszterium" vagy „miniszterium" volt mondva, sokszor hallottam felszólalást, — és igen helyesen, — hogy a teendők a miniszter organumai által ugyan, de mindig az ő felelősségére történnek. (Ugy van! a jobboldalon.) Ezen kifejezés tehát nemcsak hogy nem vét a parlamentárizmus ellen, de a parlamenti elveknek szigoruan véve éppen ez felel meg. (Helyeslés a jobboldalon.)

Végül a miniszterelnök Polónyi többi állitásait is meggyöngiti, s kéri a szakasz elfogadását. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Polónyi Géza félreértett szavait igazitja helyre. Az ülés további folyamán felszólaltak **Demkó** Pál, **Hodossy** Imre, **Bokross** Elek s **Unger** Alajos.

Fabiny Theofil igazságügyminiszter Hodossyval szemben megjegyzi, hogy nem ő, hanem a tegnapelőtti ülésben Fenyvessy Ferencz emlitette fel a birói függetlenséget s erre válaszolva jelentette ki, hogy azt tiszteletben tartja. A mi különben a Polónyi által mondottakat illeti, kijelenti hogy vannak egyes birák, kik iránt a bizalmatlanság jogosult; ezért kivánja a fegyelmi eljárás szigoritását s korántsem kiván magának ingerencziát a büntetésre. A nyugdijtörvény létrejöttében semmi része nem volt, de maga Ugron Akos is beismerte, hogy a kurián alig van 65 éven aluli tanácselnök s igy vádját az igazságügyminiszter ellen maga czáfolta meg. Ragaszkodik tegnapelőtt kifejtett álláspontjához, mert itt nem szigoruan jogi, hanem egyuttal méltányossági kérdésről is van szó (Helyeslés a jobboldalon.)

Végül **Busbach** és **Polónyi** személyes kérdésben szóllottak, s ezután a vita folytatása másnapra halasztatott.

KÜLFÖLD.

A deczember 2 iki mozgalmak Francziaországban minden nagyobb baj nélkül multak el. Maga a nagy közönség hihetetlen közönyt tanusitott a számára rendezett látványosságok iránt. Sem a Baudin-ünnepély, sem a Neversben tartott Boulanger lakoma nem volt képes igazi érdeklődést kelteni. Tüntettek az ex professo demonstrálással foglalkozó elemek, maga azonban a nagy tömeg teljesen közömbös maradt. Párisban fordultak elő egyes kihágások és verekedések, de ezek a mindennapi szinvonalon nem emelkedtek felül s a nyugalmat egy pillanatig sem fenyegették. Boulanger és „hadnagyai" tudvalevőleg Neversbe utaztak, hogy ott ünnepeltessék magokat s ha lehet, a zavarosban halászszanak. De elszámitották magokat. A hatóság gondoskodott róla, hogy a mulatság, melynek ürügye alatt a várost szerencséltették, háboritlanul megtartassék ugyan de másküllönben semmi se történhessék, mi tüntetés jellegével birhatna. Amint Boulanger és kisérői Neversbe megérkeztek s egy vendéglőbe szálltak, a rendőrség a vendéglőhöz vezető összes utczákat elzárta s csak azokat bocsátotta oda, kik már előre ellátták magokat bankettjegygyel. Ezek azután mulathattak s élvezhették Boulanger bölcs mondásait, ki hosszu beszédet tartott nekik. Ugyanakkor azonban a város egy másik részében antiboulangista tüntetések voltak s igy mindegyik párt megkapta a maga részét a dicsőségből a nélkül, hogy a közrend megzavartatott volna. Hogy a tegnapi nap eseményeiből minő tanuságok vonhatók le, azt bajos meghatározni. A párisi lapok, a szerint, a minő pártállást foglalnak el, kommentálják az eseményt s mindegyik a maga érdekében igyekszik azt magyarázni. Annyi bizonyos, hogy a Floquet kormány most jól megállta helyét s első sorban az ő érdeme, hogy a veszélyes nap minden komolyabb következmény nélkül folyt le.

A kelet-afrikai partok ostromzárja már megkezdődött s oly szigorral vitetik keresztül, mely alapossá teszi a reményt, hogy sikerülni fog ama vidékeken az eddig nagyban folytatott rabszolgakereskedésre halálos csapást mérni. Az a hir, hogy ez ügy rendezésére Belgium elnöklete alatt nemzetközi értekezlet fogna összeülni, a berlini lapokban nem igen talál hitelre. Nézetök szerint az Olaszország és a pápaság közötti viszony nagyon megnehezíti ily értekezlet tartását, melyen számos kellemetlen etikettkérdés merülhet fel. Másrészt szükségtelennek tartják az értekezletet, mert a kabinetek a rabszolgakereskedés elleni teendőkre nézve egymás közötti közvetlen tárgyalás utján is megegyezhetnek.

LEGUJABB POSTA.

— **Vilmos császár betegsége.** Több berlini lap jelenti, hogy Vilmos császár nemcsak meghütötte magát, hanem régi fülbája is megujult. A tőzsde emiatt nyugtalan volt. A császár környezete ellenben azt állitja, hogy a fülbántalom az erős náthától ered s legközelebb a császár már elhagyhatja a szobát. Alaptalan, hogy ismét Trauttmann fülorvos gyógyitja.

— **A külügyi helyzet.** A helyzet a minden részről jelentkező készülődésekben nyilatkozik. Oroszországban Varsó védelmét illetőleg egész komoly tervekről értesülünk. Az orosz katonai hatóságok mind védelmi tervek készitésével vannak elfoglalva. Azt várják ugyanis, hogy a nyugot és kelet közt ki fog törni az ellenségeskedés. A államtanács, mint más helyen is jelentettük, helyesléssel fogadta Gurkó tábornok, ama tervét, hogy háboru esetén Varsóból a 400,000 lakos közül 350,000 et kiutasitsanak s ekképen biztositsák a város élelmezését. E hirek elég komoly gondolkozásra adnak okot, még akkor is, ha alaptalannak bizonyul az a hir, hogy az oroszok Renibe pontonokat szállitanak oly czélból, hogy a Dunán hidat verjenek. De megczáfolva sincs még ez a hir. A Dunán való hid csakis Bulgária megtámadására szolgálna, ámbár semmi jel sem mutat arra, hogy Oroszország közvetlenül ilyen csinyre készülne vagy merne próbálkozni — a hármas szövetség ellenében. Oroszországnak természetesen nagy szálka a szemében a hármas szövetség, melynek fentartásában látja a béke veszélyeztetését (és nem a saját nagyravágyó hatalmi terjeszkedésében) s Németország politikáját okozza azzal, hogy a béke megbontása miatt állandó az aggodalom Európaban.

Olaszország késsü-

Valjon az a tény, hogy ő családapa, én pedig nem vagyok az, valamint azon különbség, mely testileg közöttünk létezik, nem jött-e szőnyegre és igy ezen lényeges okoknál fogva különös tekintetek . . . No de mit tesz ez? Nem az én dolgom, hogy azon előnyt kiemeljem, melylyel ő velem szemközt bir . . .! Ha ő benne nincs meg a méltányosság érzete, ám használja fel ezen előnyös körülményeket, melyeket lovagias ember pirulás nélkül nem aknázhat ki."

Ezt különös keserüséggel mondta és ezután mély gondolatokba látszott merülni és ezen mogorva kifejezés, mely néhány perczig tartott, jól állt neki.

Midőn ezen erőszakos elmélyedés megszünt, ujabban neki rugaszkodott, hogy hősi elszántsággal fogadjon valami ujabb csapást és azért kérdé:

„Hát az óra? igen, igen! melyik óra van határozva, hogy a találkozást, mely már magában is végzetes, még végzetesebbé tegye?"

„Holnap reggel, a hajnal hasadtával."

„Hasonlót vártam! jegyzé meg. De mondom önnek, hogy ez őrültség. Még soha életemben nem öltettem meg magam ez órában. Hisz ez időben még alig van valaki az utczán.

„Hisz épen azért választottam ez órát. Nem tudom megértettem-e önt, avagy nésőket óhajtana ön?

„Ez idő nem igen alkalmas gunyoros kérdésekre. Elég az hozzá, hogy ez nem az az idő, melyet az, a ki a franczia párbaj szellemétől át van hatva, választhatna. Fel sem foghatom, hogy Fourtou ur hogyan egyezhetett bele ezen ujitásba? Menjen vissza és birja rá, hogy valamely későbbi órához adja beleegyezését.

Lementem a lépcsőn és éppen kinyitottam az utcza felé nyiló ajtót, hogy kilépjek, midőn Fourtou urnak megbizottjára bukkantam, a ki ekként szólott hozzám:

„Megbizóm határozottan visszautasitja a választott órát s kéri önt, hogy ha lehetséges, halaszszuk a dolgot fél tizre.

Akaratlanul oly képet vágtam, mintha arra akarnának kényszeriteni, hogy valami rettenetes savanyu almába harapjak. Miután Fourtou ur megbizottja vagy öt perczig aggodalomteljesen vizsgálják arczkifejezésemet, meghajtám magam és mondám:

„Részünkről minden szivességre készek vagyunk, melyet barátjuknak tehetünk és mi annyival is inkább beleegyezünk a kért halasztásba, minthogy az az elkerülhetlen végeredménynyel semmi összefüggésben nincs."

„Fogadja ezen előzékenységért kitünő barátunk köszönetét.

(Vége következik.)

Látszat és való.

(Regény öt könyvben.)

— Az „Aradi Közlöny" számára németből forditotta: —

DENISE.

ÖTÖDIK KÖNYV.

I.

(69-ik folytatás.)

— Engedje meg, hogy őszinte részvétemet fejezzem ki, — válaszolt Norton, — és bocsássa meg, hogy idegen létemre ily időben hatok be az ön házába és igénybe veszem önt. Ön már ugyis nagyon lekötelezett a leányom iránt tanusitott barátságáért.

— Ellenkezőleg, mi vagyunk Jane kisasszony lekötelezettjei. O mindnyájunknak oly kedvencze lett, hogy nagyon fájlalnánk távozását. Szabadna azt a kérést intéznem önhöz, hogy az ön elutazásáig engedné meg leányának családunkban tölthetni a napokat? Remélem, ön jó sokáig marad Németországban.

— Az a körülményektől függ. Ön azonban nagy szolgálatot tesz nekem, ha még egy ideig részesiti leányomat vendégszeretetében. Van még némi elintézendő ügyem, a miben ő csak utamban lenne. Itthon van Jane, beszélhetek vele?

— Azonnal értesitem a kisasszonyt az ön megérkezéséről.

— Engedjen meg még egy kérdést, Bach ur. Milyen időben beszélhetek önnel üzleti dolgokban? Mert én vagyok az önnél deponált Reinstein hypothékák tulajdonosa.

— A Reinstein hypothékáknak? Ah, ez különös véletlen.

Norton kérdőleg tekintett a tanácsosra.

— A szükséges igazoló okmányok nálam vannak, — mondá Norton. — Mikor remélhetem tehát, hogy önt az irodában találhatom?

— A mikor önnek tetszik, talán holnap délelőtt. Be kell vallanom, hogy a reinsteini viszonyok némi tekintetben engem is érdekelnek, egy ajánlatot akarok önnek tenni. Azonban jobb, ha ezt holnapra hagyjuk, bünös lenne tőlem, ha önt még további kérdések által feltartóztatnám, mert ön bizonyosan vágyik leányát üdvözölni. Megyek őt felkeresni.

Alig távozott a tanácsos a házból, mikor az ajtó megnyilt és Jane, a kit Ida tudósitott már atyja megérkezéséről, lépett be. Dobogó szivvel habozott egy pillanatig a küszöbön, azután atyjához sietett.

— Kedves, jó atyám!

Norton csodálkozva és kétkedve szemlélte a belépő leányt. Csak hangja hallatára mozdult meg, büszke mosoly jelent meg ajkain és egy meghatott örömsugár villogott szemében, mikor Janet karjaiba szoritotta.

— Milyen szép és nagy lettél, — mondá, — mennyire hasonlitasz anyádra, mikor őt először láttam, csakhogy ő nem volt olyan szép, mint te, tekintete nem olyan finom, de a te vonásaidban egészen ötet látom. Hadd nézzelek meg egyszer jól, gyermekem, hiszen már annyi éve, hogy nem láttuk egymást.

— Nyolcz éve, de most együtt maradunk, ugy-e?

Norton bólintott fejével. — Boldog jövő vár reánk a hosszu válás után. Jó nevelésben akartalak részesiteni és a mit látok, felülmulta minden benned helyezett reményemet. Nem látszik rajtad, Jane, hogy egy paraszt gyermeke vagy. — Es néhány lépéssel hátrálva bámuló tekintettel szemlélte ujra leányát. — Méltó vagy, hogy egy herczegnő légy és egy kastélyban lakjál. — Ezzel megint hozzá ment, két kezébe vette Jane fejét és mosolyogva csókolva őt homlokon, vizsgálódva nézett szemeibe. — Szeretnél egy kastély, egy nagy jószág urnője lenni?

— Hogyan jösz erre a kérdésre? — mondá Jane elpirulva. A fiatal leány nem tudta magának megmagyarázni atyja szavait, megtudta talán, hogy Bodo — de ez mégis lehetetlen volt.

— Szeretném megismerni óhajaidat, — válaszolt Norton, — talán teljesithetem, ha nem valami nagyravágyók. De most mond el, hogy töltötted az időt az intézetben, hogy éltél, minő ismeretségeket csináltál és miféle barátságokat kötöttél? Hiszen a levelek, bármilyen részletesek is, mégsem nyujtanak egy tökéletes képet.

Es most következett a kérdések és feleletek hosszu sora. Norton nem tudott eléggé megtelni leánya nézésében, ujra és ujra adott kifejezést bámulatának és örömének. Jane egészen meg volt hatva atyja gyöngédségétől és szemrehányást tett magának, hogy nem tudta ezt éppen oly melegséggel viszonozni, de atyja egész idegennek tetszett neki, mert vonásai teljesen eltüntek emlékezetéből.

De most ideje, hogy induljak, — szólt végre Norton. E ház szomoru eseményei folytán, nem szabad tovább terhelni a családot, Akarsz velem jönni a szállodába?

— Hagyj még itt, — kérte Jane. Oly szivesen fogadtak engem, és a jelen pillanatban annyira szükségük van reám, különösen a szegény beteg nő leginkább velem szeret társalogni. Ha este értem akarsz jönni, akkor készen leszek.

— A hogy neked legjobbnak tetszik, gyermekem, tehát este felé vissza jövök. Különben nagyon szeretem, hogy egyelőre még ebben a házban maradsz. Most csakugyan nem is tudnám, mit csináljak veled, mivel egy ügyet kell elintéznem, mely egy kis utazást és talán többet is igényel. Majd ha minden el lesz intézve, akkor bevezetlek uj otthonunkba. Azt hiszem, hogy tetszeni fog neked, érdemes egy egész élet munkájára.

— Örökre Németországban akarsz maradni? — kérdé örömmel Jane.

— Igen gyermekem, már évek óta az volt a törekvésem, hogy hazámba visszatérjek, hogy ott végezzem be napjaimat, csakhogy az idő még nem volt helyes a czéljaimra. Es most is aligha látnál itt, ha nem jut hozzám egy hir, mely elutazásomat sürgette. Egy levél arról tudósitott, hogy hoszszabb habozással veszélyeztetve van fáradtságaim és erőlködéseim nyereménye, hogy az ellenség, kit szorosan hittem tartani kezeim közt, igyekszik kisiklani előlem — itt sietségre volt szükség, a visszafizetés órája ugyis elég késett.

— Miről beszélsz? Nem értelek teljesen.

— Azt elhiszem, bár ne értenél meg soha egészen. Te oly időszakban születtél, hol az önkénynek törvényes korlátot szabtak, a hol a hatalmas már nem tiporhatja lábbal a gyöngébb emberi jogát és a nemes ember nem bánhatik többé a paraszttal, mint valami tárgygyal. Azelőtt ez másképp volt. Felháborodnál, tiszta lelkedet megmérgesitené, ha ifju napjaimról beszélnék neked, a nagyok arczátlanságáról és az aljasság örvényéről, mi egy emberben lakozhatik.

(Folytatása következik.)

lődéséről többször volt szó a napokban. Emlitettük, hogy a hadügyminiszter már beterjeszté a rendkivüli hadi hitelt kérő törvényjavaslatot. Részletesebben most a következőket jelentik Rómából. — A törvényjavaslat, mely a katonai kiadásokra vonatkozólag terjesztetett a képviselőház elé, három czikkből áll. Az első és a második czikk [illegible] és a haditengerészet részére [illegible]rt rendkivüli hitelekről szól. A [illegible] czikk a kiadásokat részletezi és [illegible] következőleg: 5 millió élelmezésre [illegible]sitás esetén; 43 és fél millió lőfegy[illegible]; 14 és fél millió parti védművekre; [illegible] egyharmad millió erőditményekre és [illegible]ltésekre; 9 és négyötöd millió mesz[illegible]ordó ágyukra; 5 millió rendkivüli fegyvergyakorlatokra; 1 és egy negyed millió a tábori tüzérség részére; 7 és kétötöd millió a Speziában létesitendő védtöltési munkálatokra; 9 és egy tized millió az erőditvények fölszerelésére; egy fél [illegible]5 a müszaki csapat részére; 1 millió Róma és Capua számára; 2 millió utakra és vasutakra. A tengerészeti kiadások a következők: egy fél millió a velenczei arzenál részére; 10 és kétötöd millió hajók épitésére; 3 és egy ötöd millió a tarenti arzenál részére; 4 és három tized millió a Radule-öbölben létesitendő munkálatokra Speziában; 5 millió parti védművekre; 8 millió a Maddalena-szigetén létesitendő erőditési munkálatokra; 4 és fél millió ágyukra.

Az

„ARADI KÖZLÖNY"

(Megjelen mindennap)

Előfizetési feltételei.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 — kr
Fél évre	6 „ — „
Negyed évre	3 „ — „
Egy hóra	1 „ — „

Vidékre szétküldve:

Egy évre	14 frt — kr
Fél évre	7 „ — „
Negyed évre	3 „ 50 „
Egy hóra	1 „ 20 „

Felkérjük lapunk azon előfizetőit, kiknek előfizetése október végén lejárt, hogy az előfizetést mielőbb megtenni szi[illegible]eskedjenek, nehogy a lap szét[illegible]désében fennakadás álljon be.

Az „Aradi Közlöny"
kiadóhivatala.

NAPTÁR.

December 5. Szerda. Rom kathol. naptár Szab. ap. Prot. naptár: Abigail. Görög-orosz naptár: (november 23.) Amfilók. Nap kél 7 óra 35 perczkor, nyugszik 4 óra 7 perczkor.

— A „Kölcsey-Egyesület" könyvtára nyitva van kedden és szombaton délután 3—4-ig, pénteken délelőtt 11 és 12 óra között.

HIREK.

ARAD ÉS VIDÉKE.

— **Fényes bankett** folyt le tegnap este a Krispin teremben. Fábián Lajos barátai és tisztelői rendezték abból az alkalomból, hogy törvényszéki biróvá neveztetett ki. A banketten a biról és ügyvédi karon kivül számosan vettek részt a társadalom minden osztályából, s a jelenvoltak száma jóval meghaladta a százat, tanuságot téve arról, hogy mily népszerüségnek örvend azünnepelt, s mennyire kedveseg fogadja a közhangulat megérdemelt előléptetését.

Ott voltak az ünnepelten kivül: Ottrubay Károly, Kugler István, Kapdebo ezredes, Vásárhelyi Béla, Hász Sándor, Institóris Kálmán, Kuncz Elek, Boros Béni, Parecz György, Löcs Rezső, Varjassy Árpád, ifj. Andrényi Károly, Robitsek Agost, Nikodém János, Szathmáry Gyula, Darányi János dr., Steinitzer Károly, Abray Lajos, Millig József, Svób Sándor, Péczely Ferencz, Csiky Károly, Andrényi Kálmán, Antolik Károly, Földes János, Hügel Péter, B. Papp Mihály, Jonescu Lázár, Mülek L., Boros Vida, Szontagh Gyula, Antalfly Endre, Hindy Árpád, Papp Szilárd, Reicher Károly, Vizer Péter, Dániel Lajos, Szalay Károly, Schöpkesz Ede, Stipl Károly, Lukátsy Lajos, Hofbauer Sándor, Péterffy Antal, Köller János, Steinhardt Mór, Vörös Vidor, Rónay István, Héger Ernő, Aknai Antal, Réthy Lipót, Kerner Péter, Weidenfeld István, Tenner Pál, Kadas Kálmán, Farkas Gyula, Telmányi Emil, Vertán Oszkár, Szende Tivadar, Rozenberg Miksa, Varjassy Lajos, Schauer [illegible]m és Lajos, Virágh Lajos, Bittó Károly, Páris Lajos, Olah Elemér, Müller Károly, Svób Aurél, Priegl István, Sallay Béla, Schenk Ferencz, Kabdebó János dr., Madzsar Károly, Isekutz Marczell, Keresztes Gyula, Dániel László, Avarffy Ferencz, Báttaszéki Lajos, M. Horváth Károly, Lamberger Lajos, Hauser Mór, Hidegh Kalmán, Plopu György, Páris Gábor, Mandl Vilmos, Kell Lipót, Schönthal Gyula, Székely Salamon, Petrovits Arzén, Kristyóry János, Zikó Janos, Bontz Gyula, Takátsy Sándor, Bánhidy Antal báró, Bánhidy István báró, Dálnoky Nagy Lajos, Simon Jenő, Ring Béla, Nachtnébel Ferencz, Krón Kálmán, Kosztolányi Imre, Schartner Sándor, Hamvas Károly, Fényes Kálmán, Mittler Izidor, Venter Gerő, Steinitzer Pál, Haslinger Ferencz, Konopy Kálmán, Fehér Manó, Konopy Sándor.

A menu a következő volt:

Halak.

Fogas hollandi mártással.
Tok tartarral.

Vad.

Vad-sertés beföttel.

Közbeeső fogás.

Franczia bélszin köritve.

Magyarádi 1885.

Sültek.

Pulyka.
Kappan.
Franczia saláta és kompót.

Ménesi kabinet.

Tésztа.

Fölvert tejszin piskótával.

Sajtok és gyümölcsök.

Kávé.

A negyedik fogásnál poharat emelt Hász Sándor ügyvédi kamarai elnök és lendületes szavakban adott kifejezést a Fábián Lajos kinevezése által a társadalom minden rétegében előidézett kedvező benyomásnak. A közóhajnak lett elég téve, mert általánosan ismert igazságossága, munkaereje, jellemessége, szakképzettsége kiválólag képesitik arra az állásra, melyet most elfoglal; mindenki megnyugvással néz müködése elé, mert mindenkiben él a tudat, hogy kezében az igazságmérleg a jog és méltányosság sulya alatt fogja örökké hirdetni: hogy fiat justitia..... Ezután a közös érzelemnek ad kifejezést, a midőn kivánja, hogy a hazának, az igazságszolgáltatásnak és nekünk mindannyiunk javára az Isten sokáig éltesse! (Hosszas lelkes éljenzés.)

Fábián Lajos meghatottan mondott köszönetet, előre bocsátva, hogy pályáján nem válhatott szónokká, s ez szolgáljon mentségül, hogy a kamarai elnök kitüntető szavaira nem adhat olyan választ, milyent óhajtana, de a mit mondani fog, azt szivéből mondja. A dicséret, melylyel a kamarai elnök elhalmozta, nem a multban szerzett érdemeinek szól, mert a mit eddig tett, az kötelességteljesitésnél egyéb nem volt. A rokonszenv ily nagybecsü kifejezése azonban buzditásul fog neki szolgálni a jövőre. Legmélyebb hálát mond tehát a kitüntetésért, óhajtva, hogy ez a rokonszenv az idők folyamán még öregbedjék, s ő törekedni fog magát arra érdemessé tenni. — Szavait lelkes éljenzés kisérte.

Majd ismét Fábián Lajos emelt szót, hogy soha nem szünő háláját fejezze ki azon férfiu iránt, ki mint kezdő birónak istápolója volt. Ez a férfiu Ottrubay Károly volt. Kivánja, hogy mindnyájunk örömére, családja boldogitására, városunk és a magyar igazságszolgáltatás diszére sokáig éljen. — Az egész társaság hosszas zajos éljenzéssel és tapssal viszhangozta a jó kivánatot.

Mülek Lajos szép szavakban szintén Fábián Lajost éltette, Avarffy Ferencz pedig az egyidejüleg kinevezett Dániel Lajos, járásbirósági albirót. — A banketten mindvégig a legkedélyesebb hangulat uralkodott. Elismeréssel kell szóllanunk Wittmann Károly gazdag menujéről, jó konyhájáról és a pontos kiszolgálásról. A zenét Kis Józsi jónevü zenekara látta el.

— **Fábián László** főispán tegnap Kisjenőre utazott, hol ebédre József főherczeg vendége és részt vesz az ez idei vadászatok ünnepélyes berekesztésében.

— **Városi közgyülés.** Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1888. évi deczember hó 12-iki napján d. u 4 órakor tartandó rendes havi közgyülésben felveendő ügydaraboknak sorozata: 1. Polgármester havi jelentése. 2. A nagymélt. m. k. belügyminiszterium intézvénye, melylyel megengedi, hogy a gyámhatósági jog gyakorlatával járó 1889. évi költségek részbeni fedezéséhez a városi gyámpénztari tartalék alap részéről való hozzájarulás czimén 2260 frt a közköltségvetés bevételi rovatába felvétethessék. 3. A nagymélt. m. kir. belügyminiszterium rendelete, a kórházi és Neumann Dániel féle alapok 1887-ik évi számadásainak felülvizsgálata tárgyában. 4. A nagymélt. m kir. belügyminiszterium intézvénye özv. Gaál Jánosné részére megszavazott 180 frt évi segydij tárgyában. 5. A nagymélt. vallas és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium rendelete a városi községi iskolahoz 1888. évi szeptember 1-től megválasztott tanitók és tanitónők kérvényére a városi nyugdijintézetbe való felvétel iránt. — 6. A tanács jelentése Gruber Ede kérvényére, az általa a bérház épületben bérelt lakás bérletének meghosszabbitása iránt. — 7. A tanács jelentése a város részére 1889. évben szükséges lakatos és kovács munkák vállalata iránt tartott árverés eredményéről. — 8. U. a. a város tulajkonához tartozó Gizella utcza 4 sz. telek eladása iránt tartott árverés eredményéről. — 9. A tiszti ügyész jelentése Banatz J. D. utódával boltbérlet iránt kötött szerződés tárgyában. 10 A tanács jelentése az Edelspacher utczában petroleum lampák felallitása iránt. 11. U. a. a fürdő utczai kövezés tárgyában, — 12 A gazdasági szék jelentése a régi városház eladása iránt kitüzött árverés. 13. U. a. a tölgyfa szállitás és 14. u. a. ruhaszállitás iránt kitüzött árlejtés eredményéről. 15. A polgármester jelentése a városi leányiskola épitéséhez felvett 30000 forint kölcsönnek a városi pénztárba lett beszállitásáról. 16. A polgármester előterjesztése az italmérési jognak a bor és sörre nézve házilag kezelése s a bormérési illetéknek 2 frtra felemelése iránt. Aradon, 1888. évi deczember hó 4-én. Kiadta: Institoris Kálmán főjegyző.

— **Bulcsi Janky Lajos** ezredes az I. honvéd-lovas-dandár ideiglenes parancsnokát — mint a hivatalos lap közli — Ő Felsége dandárparancsnoki állásában véglegesitette.

— **Minden tárgy eladva.** A pjerg-szélaknai fafaragászati iskola kiállitott tárgyai, melyekről tegnapelőtti lapunkban megemlékeztünk, mind el vannak adva. Az eredmény meglepő s a kiállitás erkölcsi sikere sem áll lejebb az anyaginál. Ilyen iskola létjogosultsága be van igazolva s kivánatos, hogy a tanitóság akkora buzgalommal lásson a megvalósításhoz, a melylyel e kiállitást létrehozta és rendezte. Több oldalról ki lett fejezve, hogy még egy kiállitás rendeztessék s e kérelemnek, mely az eszme reálizását ismét egy lépéssel viheti előre, bizonnyal engedni fog a tanitói egylet. Adja isten, hogy a fafaragászati iskola minél hamarabb városunkban, vagy megyénkben felállittassék és prosperáljon!

— **A régi városház elárverelése.** Tegnap kiséreltetett meg másodizben a régi városházának nyilvános önkénytes árverésen való eladása. Ez alkalommal a legmagasabb ajánlatot Kugel Leo tette, ki 27,101 frtot igért, — Spitzer Ignácz 27,100 frtig árverelt. Az ajánlott vételár el nem fogadása felett a tanács és azután a közgyülés fog határozni.

— **Halálozás.** Mély részvéttel vettük és adjuk a következő jelentést: Kabdebó Miklós és neje szül Priegl Katalin a maguk, valamint az alólirottak, ugy számos más rokon, ösmerős és jóbarátaik nevében is fajdalmas szivvel tudatják felejthetlen drága leányuk Kebdebó Katalin férj. br. Fechtig Armándné, 1888. deczember hó 3-án, délutáni 3 órakor, életének 28 ik s házasságának 11-ik évében, a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunyát. A megboldogult drága halott hült tetemei deczember hó 5-én délután 3 órakor fognak Damjanich utcza 14. számu házból a „Csutak Károly aradi első temetés rendező intézete — Entreprise des pompes funébres" által a helybeli közsirkertben örök nyugalomra tétetni. — Az engesztelő gyászmise áldozat pedig ugyanezen hó 6-án, délelőtt 9 órakor fog a helybeli t. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutattatni. Legyen a hant könnyü kiszenvedett perai felett! Arad, 1888. decz. 3. Br. Fechtig Armánd, férje. Margit és Hajnalka, gyermekei. Ilka, férjezett Csepreghy Mihályné, Irén, férj. Balogh Ivánné, Béla, mérnök, Iza és Mariska, testvérei, Csepregby Mihály, mérnök, Balogh Izán, szelvényi birtokos, sógorai. Csepreghy Iván, unokahuga. Csepreghy Andor, Csepreghy Mihály, Balogh Karoly, Balogh Béla, unokaöcsesei.

— **A „Kölcsey Egyesület"** f. deczember hó 6-án, csütörtök d. u. 6 órakor az egyesület helyiségében rendes ülést tart. Az elnökség.

— **Iskolaügyi mizéria.** Az ipartanulók iskolájában a növendékek főleg a rajzórákat látogatják hanyagul, azért, mert a mesterek egyik másikának kedve van a rajzra való járást ellenkezőkép magyarázni mint kellene. E már türhetlen állapoton a tanári kar az által vél segiteni, hogy egy átiratban felkéri az ipartanodai bizottságot, hogy vonja meg határozottan a határt, mely mesterségeket üző tanulók mentetnek fel a rajztanitási órákra való járástól?

— **Felülvizsgálat** tartatott tegnap, folyó hó 4-én a vármegyeházán. Elővezettetett ez alkalommal két hadköteles, kik közül 1 alkalmasnak találtatván, az ujonczjutalék javára besoroztatott, a másik visszahelyeztetett. Ezenkivül elővezettetett az 1. honvédhuszárezred valamint a 101. gyalogezred részéről 1—1 ujoncz, kik, mint hadi szolgálatra alkalmatlanok elbocsáttattak, a 33. gyalogezred, részéről elővezettetett 2 ujoncz, kik közül 1 elbocsáttatott, végül a 3. honvédhuszárezred részéről 2 honvéd, kik közül szinten 1 elbocsáttatott, 1 pedig tovább szolgálni köteleztetett. A felülvizsgáló bizottságban polgári részről Fábián László főispán, a katonaság részéről Cronenbold Ferdinánd tábornok és a honvédség részéről Cordon Gyula báró huszáralezredes szerepeltek mint elnökök.

— **A szegény tanulókat segélyző egyesület** t. tagjait tisztelettel felkérem, hogy a felajánlott lomokat méltóztassanak az éretők még e hét folyamán megjelenő szolgának kiszolgáltatni és hogy a gyüjtés sikeresebben és gyorsabban eszközöltessék, a mennyire a lehetőség engedi, sziveskedjenek oda hatni. miszerint az átvevendők összeszedve lennének, a mi által a gyüjtés igen megkönnyitteuék. Arad, 1888. deczember 4-én. Csik János, egyesületi gazda.

— **A vörheny járvány** következtében szó van róla, hogy legközelebb 1—2 elemi iskolát bezárjanak. A járvány eddigelé nem öltött nagyobb mérveket.

— **Ösztöndij.** Miután a „Schertz József emlékezete" czimü 100 frtos ösztöndijra a deczember 1-én lejárt pályázati határidőig nem jelentkezett elegendő pályázó, ki a megtelelő minősitvénynyel birna Salacz Gyula polgármester a pályázati határidőt 1889 évi január 1 ig meghosszabbitotta. Pályázhatnak az aradi főgymnázium szorgalmas, jó magaviseletü tanulói, kik a tantárgyaknak legalább is feléből jeles osztályzatot nyertek.

— **Strakosch** tanár, a hirneves rezitátor szombaton délután tartja Aradon, a Krispin teremben általunk már emlitett előadását. Jegyek már előre válthatók ifj. Klein Mór könyvkereskedésében.

— **Tankönyv hiány.** Az ipariskola tanári testülete tanácskozmányában az ipariskolák legnagyobb hátrányával: a tankönyvhiánynyal foglalkozott s határozatában kimondta, hogy a bajon csak ugy lehet segiteni, ha az ipartanodai bizottság egy bizonyos összeget szavaz meg e czélra. Ily értelemben a testület át is fog irni a bizottsághoz.

— **Az öngyilkos pap.** Morosán Péter apateleki gör. kath. lelkész temetése — mint lapunknak irják — rendkivül nagy részvét mellett ment végbe folyó hó 2-án Apateleken. A temetési szertartást Pap János kerülési, Zsiros Mihály világosi esperesek és Buzila Tivadar gurbai alesperes végezték fényes segédlettel. Az egyházi szertartásnál segédkeztek a felménesi, simándi, bokszegi és a szintyei gör. kath. lelkészek. A temetésen megjelentek Apatelek község előljárói Katona Péter községi biróval, Gálik Mátyás ág. ev. lelkész, Kovács János tanitó és az egész vidék intelligenciaja képviselve volt. A kartársak gyönyörü rózsakoszorut helyeztek a ravatalra. A halottas házból a boldogult lelkiatya földi maradványait a templomba szállitottak, hol három óra hosszant tartó gyászmise volt, mely alkalommal a kartársak emelkedett szellemü bucsubeszédet tartottak. A gyászmise után megindult a temetési menet a temetőbe, a hol a hulla ujból beszenteltetvén, elhelyeztetett örök nyugalma helyére. A szertartást itt 10 tanitóból alakult dalárda által elénekelt gyászdal rekesztette be.

— **Erdőégés.** Lugosról irják, hogy a Plojen és Forazest közt fekvő nagy erdőség lángokban áll. Körülbelül ötszáz holdnyi terület égett le. A községi előljáróság mindent elkövet, hogy a tüz tovább terjedését meggátolja.

— **A külföldiek nyilvántartása** tárgyában alkotott és az októberi városi közgyülés által elfogadott szabályrendelet 30 napig közszemlére lévén kitéve, most már jóváhagyás végett felterjesztetik a miniszteriumhoz.

— **Eljegyzés.** Sommer Amália kisasszonyt eljegyezte Weinberger Ferencz Szatmarról.

— **A magyar aszfalttársaság** az uj aszfalt-makadam burkolatból egy mintát állitott ki a városházával átellenben fekvő Wertheimer-féle üzlethelyiség kirakatában, hol az az érdeklődők által megtekinthető. Ez a minta fog a városi hatóságnak is bemutattatni.

— **Erdekes válópört** tárgyalt közelebb a temesvári gör kel. szerb szentszék. A válópört P. J. paráczi tanitó inditotta Natália neje ellen. Mivel azonban semmi alapos okot sem tudott felhozni a házassági kötelék felbontására nézve, a szentszék együttélésre utasitotta a házaspárt. Ekkor azonban P. J. tanitó kijelentette, hogy ő nem fogadhatja vissza törvényes nejét, mert kedvesével már szerződést kötött, melylyel több hold földet engedett át neki. A gör. kel. szentszék ennek folytán a közigazgatási hatóság közvetitését veszi igénybe arra nézve, hogy P. J. tanitó kedvese, mint házasságtörő eltávolittassék.

— **Nem akadnak pályázók.** Krassó-Szörény vármegye ez idő szerint valóságos Eldoradója az állást keresőknek. Azaz hogy csak lehetne, mert bár ott most számos állás van üresedésben, pályázók alig jelentkeztek. Üresedésben van ugyanis a bozovicsi házközösségi főszolgabirói állás, melylyel 1000 frt fizetés, 200 frt lakpénz, 160 frt irodai és 340 frt uti átalány élvezete van egybekötve; azután a megye 12 szolgabirói járásában rendszeresitett és 35 frt havi fizetéssel javadalmazott erdőkárirnoki állások közül öt. — A bogsáni körorvosi állást, mely 800 frt fizetés, 300 frt utazási átalány és szabad lakással van javadalmazva, pályázók hiányában nem lehetett betölteni. Az uj választást ennek folytán folyó hó 6-ra irták ki. A nagykostélyi és a dubesti körjegyzői állások is üresedésben vannak; az előbbit folyó hó 15-én, az utóbbit folyó hó 17-én töltik be.

Táviratok.

A képviselőházból.

Budapest, decz. 4. (Az Aradi Közlöny" eredeti távirata.) A képviselőház a 11-ik szakaszt Unger módositványával szemben 172 szóval 87 ellenében elfogadta — A 12-ik szakasz változatlanul elfogadtatván — megkezdték a 13. szakasz tárgyalását.

Szinház.

— deczember 4.

— **Szinházi müsor.** Ma szerdán adatik „Boccaccio" Suppé kedves zenéjü operettéje, melyben az összes operette személyzet részt vesz. — Csütörtökön Sardou kitünő vigjátéka az „Idegesek" adatik. Breznai Anna jutalomjátéka e hétről elmarad.

— **Az első jutalomjáték** a jövő héten lesz: a Pajor Emiliné. Azt hisszük elég ez a hir, hogy felköltse a közönség érdeklődését. Pajor Emilia már annyira kedvencze az aradi szinházlátogató közönségnek, hogy az ő jutalomjátéka nem lehet más, mint megérdemelt elismerés a közönség részéről.

— **Somlóné jutalomjátéka** Temesvárt hétfőn este nagy óvácziók közt folyt le. Valamennyi jegy már két nappal előbb elfogyott, ugy hogy nehany hely nélkül maradt vidékinek a karzaton és a zenekarban kellett valahogyan helyet szoritani. Mikor az ünnepelt primadonna a szinpadra kilépett, perczekig tartó tapsvihar s riadó éljenzés fogadta, miközben a zsinórpadlásról egy remek kivitelü, hármas franczia koszorut (őszi rózsákból, kaméliákból és babérból) bocsájtok le, oldalt és a zenekarból pedig egy másik babérkoszorut, virággal megrakott kocsit stb. nyujtottak neki át.

IRODALOM és MÜVÉSZET.

— **A „Pénzügyi Utmutató"** czimü sorsolási lapra, mely ujévkor harmadik évfolyamába lép, felhivjuk különösen azon olvasóink figyelmét, a kik értékpapirokkal s főleg sorsjegyekkel birnak. A „Pénzügyi Utmutató" melyet ismert nevü közgazdasági irók szerkesztenek, hivatva van kiszoritani azon selejtes sorsolási lapokat, melyeket egyes bankárok adnak ki azért, hogy általuk és segélyükkel üzletfeleket szerezzenek maguknak és a lapok ezen üzleti körözvényszerü jellegüknél fogva nélkülözik a megbizhatóság és pártatlanság azon mérvét, mely előfeltétele a hivatásos sajtónak és a mely egy pénzügyi lapnál egyenesen mellőzhetlen. Ellentétben a hivatkozott bankár-közlönyökkel a „Pénzügyi Utmutató" tisztán hirlapi vállalalat s ez inditotta a nagymélt. m. kir. belügyminisztert arra, hogy 1888. évi 34295 sz. körrendeletével a „Pénzügyi Utmutató"-t, mint „hiteles sorsolási lapot és teljesen megbizható „szakközlönyt" hivatalosan ajánlja. A „Pénzügyi Utmutató" rendesen minden huzás után jelen meg; közli a magyar, osztrák és külföldi sorsjegyek huzásait, ugyszintén a zálogleveleket, kötvényeket és részvényeket sorsolásait mindenkor a hátrálékosok, vagyis a korábban kisorsolt, de még kifizetés végett be nem mutatott darabok kimutatásával együtt. Tájékoztató czikkei és felvilágositó közleményei a tőzsde, pénzügyek és biztositás köréből megóvják az értékpapirbirtokost a károsodástól. Szerkesztői postájában nyiltsággal és — ez a lap főbecse — üzleti érdek nélkül alapos felvilágositást ad a legkülönfélébb kérdések iránt. Dijmentesen vállalja el előfizetői sorsjegyeinek revizióját, sőt állandó nyilvántartását és kisorsolás esetén azonnal értesiti az illetőt. Ugyancsak ingyen közvetiti a lap kiadóhivatala a magyar értékpapirok esedékes szelvényeinek beváltását, a kisorsolt értékpapirok beváltását vagy kicserélését stb. Szóval ingyenesen teljesiti mindazon apró szolgalatokat, melyekért a közönség nem mindig megbizható bankárokhoz szokott fordulni. A „Pénzügyi Utmutató" előfizetési ára egész évre két forint, félévre egy forint. Előfizethetni legczélszerűbben postautalványnyal a kiadóhivatalban, (Budapest, Andrássy-ut 84. sz. alatt.)

KOZGAZDASAG.

— **Szesz-üzlet.** —

(Deczember 4.)

(B.) Készáru nagyban 53.75—54, kicsinyben 54.50, hordó nélkül per 100 liter s bele értve 35 frt fogyasztási adót.

— **Budapesti gabnatőzsde.** —

(Deczember 4.)

Kielégitő kinálat mellett a vételkedv jó, az irányzat lanyha volt. 20000 mm. jött forgalomba és öttized krral olcsóbb árak mellett adatott el. Buza tavaszra 7.91—7.92 zab tavaszra 5.11—5.12, tengeri tavaszra 5.61—5.62.

Aradvárosi szinház.

Folyó szám 68. 3-ik kisbérlet 13 sz.

Szerda, 1888. évi deczember hó 5-én

Boccaccio.

Operette Suppétól.

SZEMÉLYEK:

Boccaccio, novellairó	Pajor Emilia.
Pietro Palermo herczege	Németh.
Scalza, borbély	Fenyéri Mór
Beatrice, neje	Kertész M.
Lotheringi, kádármester	Mezei Péter.
Izabella, neje	Vertán Anna
Lambertuccio, szatócs	Kövessi.
Petronella, neje	Tarassovits.
Fiametta nevelt leánya	Kövessiné.
Leonetto, Boccaccio barátja	Kis Pista

Kezdete 7-kor, vége 10 órakor.

Holnap, csütörtökön, deczember 6 án adatik:

IDEGESEK.

Vigjáték 3 felv.

Közlekedés.

A vonat

	ind.	Aradról	érk.	Aradra
Csabai vegyesvonat	regg.	6.20	este	7.—
Budapesti személyvonat	d. u.	12.31	regg.	5.45
	este	9.17	d. u.	4.10
Erdélyi vegyesvonat	d. u.	4.30	d. e.	8.42
„ vegyesvonat Radna-Lippáig	d. u.	2.17	d. e.	7.36
„ személyvonat	regg.	6.—	d. e.	11.18
Temesvári vegyesvonat	regg.	6.05	d. e.	9.29
	d. u.	5.48	este	8.1
Borossebesi vonat	regg.	6.30	regg.	8.35
„ „	d. u	4.40	este	6.9
Szegedi gyorsvonat	regg.	7.—	regg.	8.20
„ személyvonat	regg.	4.40	este	8.52
„ „	d. u.	8.17	d. u.	7.54

Felelős szerkesztő:

HINDY ARPAD.

BUDAPESTI TŐZSDE.

November 30-án.

	Pénz	Áru
M. kir. aranyj. adóment. 4§ . .	100 50	100 80
„ „ papirjáradék adóment. 5§	— —	91 20
M. vasuti köl. 120 frt e. é. (300 fc.) 5§	146 —	147 —
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	146 —	147 —
M. 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 5§	97 50	98 —
M. 1873. kel. ár. v. szb. (els.) adóment. 5§	114 50	115 50
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5§	120 —	130 —
M. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt	120 50	130
„ „ „ 50 frt drbja	126 —	136 50
Tiszai és szegedi kölcsön 4§ . .	126 —	126 50
M. k. födtm. kötvények 5§ . .	104 50	105 50
„ „ „ „ 1867. zárad. 5§	104 —	105 —
M. k. földtm. kötvények temesi 5§	104 —	105 —
„ „ „ „ 1867. zárad. 5§	104 50	105 50
M. k. földtm. kötvények horváthorsz. 5§	104 —	— —
M. k. földtm. kötvények erdélyi 5§	104 50	105 —
„ „ „ erdélyi jelz. urb. vk. (100 frt 5§	98 50	99 50
Szőllődézsmavált. kötv. (100 frt) 5§	100 —	100 50
Pest vár. kölcsöne 1870. évből 6§	159 50	107 —
„ „ „ 1871. évből 6§	107 —	109 —
Budapest föv. 1880. kölcsöne 6§	100 75	101 50
Budapesti bankegyes. részvényt.	100 —	100 50
Magy. ált. hitelbank	281 —	281 50
Magy. jelz. hitel. II. kib. in. elismv.	— —	— —
Magy. lesz. s pénzváltóbank . .	89 25	89 60

	Pénz	Áru
Magy. orsz. bank részvény-társaság	— —	— —
Osztrák hitelintézet	310 30	310 50
Osztr.-magyar bank	873 —	878 —
I. magyar iparbank	153 —	155 60
Pesti magy. keresk. bank . . .	712 —	715 —
Bécsi bizt. társulat	199 —	203 —
Bécsi élet- s jár. bizt. társ. . .	210 —	215 —
Első magy. általános bizt társ. .	3050 —	3075 —
Fonciere pesti bizt. társ. . . .	70 25	71 —
Magyar-franczia bizt. társ. . . .	175 —	180 —
Pannonia viszb. társ.	975 —	986 —
Concordia malom	525 —	528 —
Első budapesti malom	1030 —	1040 —
Erzsébet malom	242 —	244 —
Hengermalom	525 —	530 —
Luiza malom	252 —	255 —
Molnárok és sütők malma . . .	353 —	35u —
Pannonia malom	755 —	760 —
Viktoria malom	130 —	132 —
„Adria“ m. tengeri hajóz. részv. t.	— —	— —
Alföld-fiumei vasut 5§	175 60	176 50
Báttaszék domb.-zákány vasut 5§	— —	— —
Déli vasut 5§	— —	— —
Északkeleti vasut 5§	154 50	155 50
Erdélyi vasut 5§	172 50	172 50
Győr-sopron-ebenfurti vasut 5§ .	— —	— —
Kassa-oderbergi vasut 4§ . . .	142 —	143 —
Magyar galicziai vasut 3§ . . .	160 50	161 80
M. ny. v. (sz.-győr-gráczi vasut 5§	157 60	158 —
Osztrák állomvasut 5§	232 50	233 —
Pécs-barcsi vasut 5§	— —	— —
Tisza-vidéki vasut 5§	— —	— —
Osztr. dunagőzhajózási társ. 5§ .	— —	— —

	Pénz	Áru
Pesti kozuti vaspálya	403 —	406 —
Pesti közuti vasp. élvezet-jegyek	110 —	215 —
Budepesti III. ker. takarakp. . .	108 —	110 —
Országos központi	452 —	457 —
Pesti hazai első	7325 —	7525 —
Egyesült Budapest fővárosi takp.	452 —	455 —
Magyar ált. takarékp. részvény .	88 —	89 —
Alagut	145 —	147 —
Általános waggon kölcs. társaság	69 —	72 —
„Franklin“-társulat	198 —	200 —
Ganz és társa vasön. és gépgyár	826 —	830 —
Geschwindt-féle szeszgyár . . .	330 —	332 —
Gyapjum. és biz. I. magyar . .	246 —	250 —
Keresk. épülete	675 —	— —
Könyvnyomda „Athaeneum“ . .	444 —	448 —
„ Pesti	1070 —	1100 —
Kőszénb. és téglagy. (Drasche) .	221 —	222 —
Nemzetközi waggon-kölcsön-rész-		224 —
vénytársaság	59 —	60 —
Pesti epitő-társaság	— —	— —
Rimamurány-salgótarj. vasutrvtrs.	100 —	101 —
Salgótarjáni kőszénb.	171 —	172 —
Schlick-féle vasö. és gépgyár . .	152 —	154 —
Schlick-féle vasö. és gépgy. II. kib	— —	— —
Serfőzde első magyar	810 —	820 —
Sertéshizlaló	270 —	274 —
Séskuti kőbánya	— —	— —
Spodium- és csontlisztgyár . . .	110 —	120 —
Szálloda-részvénytársasag . . .	104 —	106 —
Tégla- és mészégető ujlaki . . .	149 —	150 —
Török dohányrészvény	— —	— —
Gőz téglagyár kőbányai	25 —	255 —
M. jelz.-bank ny. kölcsönkötv. 4. sz	20 —	105 50

Záloglevelek.	Pénz	Áru
M. földhitelint. papirérték 5§	102 —	103 —
„ [illegible] 4§	101 —	101 50
„ „ „ 4§	99 50	97 —
„ „ arany v. ezüst 5§	127 —	125 —
„ jelzálogbank . . . . 5½§	102 50	103 —
„ „ . . . . . 5§	101 50	102 25
Kisbirt. orsz. földh.-int . 5½§	101 50	102 —
Osztr.-magyar bank o. é. 5§	101 75	102 30
„ „ „ „ „ 4½§	99 90	100 60
„ „ „ „ „ 4§	99 90	100 60
Pesti keresk. bank . . . 6§	102 —	103 —
„ „ „ . . . 5½§	101 —	101 50
„ „ „ . . . 5§	101 —	101 50
Albina tak. és hitelint. . . 6§	101 —	102 —
Elsőbbségek.		
Budapesti lánczhid . . . 5§	104 —	105 50
Loyd- és tőzsde-épület . . 6§	99 50	— —
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sorsj.	— —	— —
Osztrák vörös-kereszt-egylet . .	17 50	13 —
Pénznemek.		
Cs.-kir. arany (vert)	5 73	5 75
Cs.-kir. arany (kör)	5 66	5 17
Osztrák magyar 8 frtos arany .	9 62	9 66
20 frankos arany	9 62	9 68
Osztrák és magyar ezüst . . .	— —	— —
Német birod. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	59 90	62 50
Ném. bankp. 100 ném. bir. márkáért	59 65	62 20
Amsterdam 100 holland frt .	101 20	102 50
Paris 100 frankért	50 10	50 25
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért	50 —	50 10
London 10 font sterlingért . .	125 10	125 40

2337/1888. pmsz.

Hirdetmény.

Azok akik a magas kormánytól az 1889. évi tenyésztésre ingyen selyempetét kivánnak, felhivatnak miszerint a polgármesteri hivatalnál jelentkezve, nevöket s a kivánt petemennyiséget az ott kitett ivre feljegyezzék.

Kik később jelentkeznek kevesebb petékre tarthatnak igényt.

A jelentkezők kötelezik magukat a peték átvételére.

Az ingyenpetéknt átvevők kötelezik magukat:

1. Mástól petét el nem fogadni.
2. Minden termelt gubót beszállitani a hozzá legközelebb eső azon kir. beváltó intézethez, mely a petekiosztás alkalmával megjelöltetik.

A gubók tekintet nélkül arra, hogy puha vagy dupla gubók e kilónként 1 frtért váltatnak be, csak a külsőleg is fekete gubók mint teljesen hasznavehetetlenek fognak 10 krajczárjával beváltatni.

3. Azok kik a termelt gubókat bárki másnak eladnák egy később meghatározott összeg erejéig fognak büntettetni.

Salacz,
kir. tanácsos polgármester.

Egy gyakorlott

comptoirista,

ki a könyvvezetésben

és

levelezésben otthonos

egy helybeli nagy kereskedő háznál

azonnal alkalmazást nyerhet.

Bizonyitványokkal felszerelt ajánlatok, melyekben határozottan kitüntteendő az életkor, eddigi gyakorlat és fizetés tekintetében az igények, **S. 30.** jegy alatt ezen lap kiadóhivatalához in ézendők.

ROZSNYAY MÁTYÁS

gyógyszertára

szivesen kinálkozik, minden külföldi vagy belföldi gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbizható hatásu szereket:

Chinin-czukor és chinin-csokoládé,
gyermekeknek könnyen bedaható hideglelési elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadijjal koszoruztok. Mind azöt világrészben el van terjedve.

Misera cseppek,
dr. Mayer javitott receptje szerint legmegbizhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára, egy üveg 90 kr.

Dorsch halmáj-olaj.
A kereskedésben előforduló minden halmájolajok között a legtisztább és leggyógyhatásosabb. Igen könnyen bevehető. Egy üveg 1 frt.

Circassian.
Biztos hatásu és ártalmatlan szerekből össze állitott hajfestő szer. Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Bernatzik fogcseppjei.
Bármely fogfájást azonnal megszüntet. Egy üveg 35 kr.

Serail-arczkenőcs.
Az arczon mutatkozó szeplők, pattanások és májfoltok elüzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépitő hatásában minden más szert felülmul. Egy tégely 70 kr. és 1 frt.

Anosmin lábpor.
A lábizzadás és feltörés ellen sikeresen használható. Egy doboz 50 kr.

alódi tokaji bor.
Kitünő minőségüek, dr. Szabó Gyula világhirü pinczéjéből. Ára egy üvegnek 2.80, 3. 3.50 és 4 forint o. é.

Párisi hölgypor.
Igen használható az arczbőr finomitására. Egy skatulya 50 kr.

Ércztisztitó por,
melynek segélyével arany, ezüst, réz, pakfong és aczél tárgyakat igen kevés fáradsággal tükörfényesre lehet tisztitani. Minden háztartásban használható. Egy adag 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama.
A megfagyott kezet vagy lábat 3—4 nap alat biztosan meggyógyitja. Egy üveg ára 35 kr.

Lang rheuma ellenes szere.
Mindenféle m ghülésből eredt rheumás és csuzos fájdalmak ellen igen hires és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni szere,
mely mindenféle köhögést biztosan gyógyit. Ára 40 krajczár.

Mindezen gyógyszerek — a pakolási csekély költségek hozzaadásával — bárhova posta utján is elküldetnek.

Csupáncsak alólirt gyógyszertárában minden nem vegyvigálatra megbizások elfogadtatnak és lelkiismeretesen teljesittetnek.

Rozsnyay Mátyás,

gyógyszerész.

Arad, szabadság-tér I. szám

Kevés haszon, nagy forgalom.

Versenyképesség

Teljes tisztelettel értesitem nagyrabecsült vevőimet és a t. közönséget, hogy a legujabb áruczikekkel dusan ellátttam

kézmü-, rövid-, norinbergi-, fehérnemü-áru

és

gyermekjáték-üzletemet.

Leszállitott árak, mesés olcsóság és a czikkek finomsága felülmulhatatlanok.

Egy végvászon 30 röf. 4 50 5.50 6.— 7.— 8. frt.
Csoda creász és sziléziai vászon 5. 6, 7 8, 15 forintig.
Különféle vásznak rőfe 12. 14. 16. 18. 20. 25 krajczár.
Kanavasz, oxford, zephir, 1 vég 30 röf 5. 6. 7. 8. 9 frt.
Különféle oxford zephir 18, 20. 22, 25. 30 krajczár.
Kartonok, legujabbak 16, 18 20 22. 25 kr.
Divatos barketok 16. 20. 22. 25, 27. 30, 36 krig
Koczkázott és szines szövetek 16. 18. 20. 25 kr.
Creppek, beegek, casmirok, loden. dupla széles, minden szinben 30, 35, 40 50, 60, 70 kr.
Fekate lüsztorek 20. 22. 25. 30. 40. 50.
Fekete ternok, kasmir és Crepp, dupla széles 55, 66. 70. 80. 90 1.— 1.60-ig.
Finom czérna mosókelmék gyermek és férfi öltönyökre 25. 30. 40. 50 kr.
Vitorlavásznak 20, 22. 25, 30 kr.
Törülközők 16. 18. 20. 25 kr.
asztalkendők és pohártörülők 20 22. 25. 30 3r.
asztalteritők szi nesek 34. 60. 1.—. 1.20 1.50, 2 frt.
asztalteritők és asztalkendők 6 személyre 3.50 4.—, 12. személyre 6. 7. 8 frt.
Csipke és juttefüggönyök 20, 22 25 30, 40 kr.
Zsebkendők fehér és szines 6 drb 40, 50. 80, 1,—. 3 frtig.
Női- és gyermekczipők csodás olcsó árban.
Gyermekkocsik 5.50 6.50 7.50 8.50,
Esőernyők 90 kr. 1. 1.20 1.50. 2, 3. 4. 5 frt.
Finom chiffon, oxfort és kretoningek 90 1.—, 1.20, 1 50. 1.80 2 frt.

Dolgozó-ingek 65. 70. 80. 90 kr.
Férfi lábravalók vászonból 60, 70. 80. 90 kr.
Finom női ingek 65 75 85. 90. 1.20 1.50.
Fehér és szines alsó-szoknyák 80. 90. 1.— . 1,20, 1.50.
Mellfüzők 60, 65. 70. 80. 90. 1 20. 1 50.
Gyermekingek 60. 70. 80. 90. 1.—
Nyakkendők 14 18. 20. 20. 25. 30. 40. 50 kr.
Finom női hálóoorsettek 70. 80, 9 . 1.— 1.20 1.50
Harisnyák nők férfiak és gyermekek számára 8. 10. 12 15. 20. 25. 30 kr.
Gallérok 16, 18. 20 kr.
Manchetták 25. 30. 35 kr.
Munkás sapkák 25. 30. 40 kr.
Gyermek és férfi nemezkalapok 1.—, 1.20 1 50, 1 80. 3 frtig.
Utazó-bőröndök (Koffer) 90, 1 20. 1 50. 10-ig.
Kézi kosarak 25, 30. 40 60. 80. 1 . 1,50.
Czérnt, selyem és glacekeztyük minden szinben.
Gyermekruhák, fiuk és leánykák részére.
Szönyegek paplanok és pokróczok. Gépész-öltönyök, gyermek- és női kötők. Mindennemü selyemkendők, szabókellék, szallagok, rüschek, virágok, gombok, czérnák, pamutok, pénzes-, dohány- és szivartárczák, asztal- és tollkések, kanalak, fog-, haj- és ruhakefék uj tajtpipák és szipkák, illatszerek, albumok, iskolatáskák, poharak, csemegés-tányérok, vajtartók.

Ezeken kivül felhivom a t. közönség figyelmét az annyira megkedvelt

5, 8, 10, 15, 20, 25 kros kiállitási bazáromra,

mely a legszebb és a legválasztékosabb tárgyakból van összeállitva. A t. közönség pártfogásáért és látogatásáért tisztelettel esedezem.

KILÉNYI ADOLF ARAD,

főtér, arena-épület. „a kék golyóhoz.“
Postai megrendelések pontosan teljesittetnek. Csomagolás ingyen.

Leszállitott árak.

M. kir. államvasutak. 8275/188. sz. Budapesti körvasut.

Hirdetmény.

Közmunka és közlekedési m. kir. miniszter ur Ő nagyméltóságának 1888. Október 28-án 48,154. sz. a. kelt magas rendelete folytán a m. kir. államvasutak igazgatóságának vezetése alatt épült *budapesti körvasuton* szükséges föld- és sziklamunkáknak, ültetvényeknek, fonásoknak és védmüveknek; a tám és bélfalaknak, az utépitményeknek, a hidak és áteresszek alapozási és falazási munkáinak, ugyszintén a hidak vasszerkezetére helyezendő faalkatrészeknek, valamint a kis nyilásu mütárgyak fafelszerkezetének, továbbá a pálya és pályaudvarok kavicsolásának, a faépitmény lerakásának, az épületeknek, s végre a pálya elzárásának és beosztásának helyreállitására ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Ajánlatok csak az összes itt felsorolt munkákra tehetők.

A körvasut megnyitására a szerződési tervezetben vagylagosan két határidő van kitüzve a miért is pályázók által mindkét bejegyzési határidőre külön alternativ ajánlat nyujtandó be.

Az ajánlatok alapján szolgáló tervek, a tervezeti árjegyzék és költségelőirányzat a munkák végrehajtására vonatkozó feltételek, továbbá az ajánlati minták és pályázati feltételek a m. kir. államvasutak D. I. szakosztályának épitési irodájában (Budapest, VI. Andrássy-ut 73/75. szám III. emelet 36. ajtó) reggeli 9 órától délután 1 óráig megtekinthetők.

Az ajánlatok megtekintéséhez megkivántató müvelet szintén a fentebb emlitett helyiségben f. évi november hó 15-étől kezdve megszerezhető.

Ezen épités tárgyában teendő ajánlatok legkésőbb f. é. november 22-én déli 12 órájáig nyujtandók be a magy kir. államvasutak igazgatósági épületében (Andrássy-ut 73/75 sz. a. az első emeleten A. I. (á. igazgatási) szakosztály főnökénél.

Minden ajánlat bélyegezve, lepecsételve és a következő felirással nyujtandó be:

„*Ajánlat a budapest körvasut épitési munkáinak elvállalására.*“

A munkák elvállalására 30,000, azaz harminczezer frt bánatpénz készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb az ajánlati tárgyalást megelőző napon, vagy f. évi november 21-én déli 12 óráig leteendő a m. kir. államvasutak főpénztáránál (Budapest, Andrássy-ut 31—75 sz. földszint.)

Értékpapirok a betételt megelőző nap tőzsdei árfolyama szerint — de semmi esetre nem értéken felül — a napi árfolyam 90 százalékával számittatnak.

Posta utján beküldendő ajánlatok és bánatpénz tértivevény mellett adandók fel.

Budapest, 1888 évi november 1-én.

A m. kir államvasutak igazgatósága.

10200/1885. k. h. sz.

Hirdetmény.

Weisz Dávid magánzálogüzletében 1885. évokt. hó 13-án tartott árverezés alkalmával az árverés alá került tárgyak eladásából a következő feleslegösszegek kezeltetnek még a városi pénztárban u. m.

Szám	frt kr.	Szám	frt kr.	Szám	frt kr.	Szám	frt kr.
10799	— 12	1643	— 36	16039	— 50	19872	— 45
11838	— 28	1772	— 13	16040	— 5	18875	— 10
12307	— 55	1763	— 8	16320	— 10	19880	— 30
12434	2 78	1764	— 22	16840	— 5	19886	— 10
13164	— 17	1779	— 27	16857	— 15	19903	— 10
13348	— 3	1781	— 14	16956	— 30	19905	— 10
14521	— 7	1831	— 20	16980	— 25	19915	— 40
59	— 21	1851	— 30	17011	— 10	19935	— 30
76	— 11	1882	— 35	17275	— 25	19954	— 15
97	— 28	1908	— 18	17374	— 10	20024	— 40
156	— 39	1945	— 18	17503	— 1	20084	— 15
288	— 7	1976	— 6	17510	— 10	20086	— 50
392	— 22	1995	— 14	18047	— 15	20122	— 45
452	— 32	2020	— 45	18446	— 5	20187	— 10
464	— 6	2031	— 36	18933	— 50	20590	— 50
555	— 70	9362	— 15	19037	— 10	20392	— 20
674	— 31	10140	— 9	19160	— 25	20507	— 40
1190	— 2	10619	— 15	19168	— 20	20541	— 6
1195	— 15	10754	— 10	19288	— 15	20580	— 40
1277	— 2	12301	— 15	19298	— 15	20659	— 15
1289	— 26	13382	— 34	19368	— 10	20667	— 30
1294	— 12	13701	— 15	19547	— 5	20772	— 30
1323	— 7	13422	— 15	19618	— 25	20775	— 25
1370	— 16	13422	— 30	10636	— 25	20783	— 55
1392	— 22	13442	— 9	19689	— 10	20819	— 10
1430	— 10	13493	— 30	19702	— 40	21029	— 15
1494	— 28	13564	— 10	19730	— 5	21059	— 5
1538	— 19	13617	— 15	19750	— 20	21060	— 20
1564	— 5	14365	— 25	19860	— 15		

Miről az érdekeltek azzal értesittetnek, miszerint mindazok kik a fentebb felsorolt feleslegekre igényt tartanak azok 1888. évi decz. hó 15-ig a zálogjegygyel alólirott hivatalnál az összeg felvétele czéljából jelentkezzenek, mert ellen esetben a kitett határidő elteltével a fennmaradó összeg mint elévült a városi ipariskola alap javára fog forditattni.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatalától 1888. évi november hó 30-án.

Urbányi
főkapitány.

Nyomatja és kiadja az Ungerleider-féle könyvnyomda Aradon.